

ആവശ്യമാണ്. സ്കൂളുകളിലും മോട്ടോർസൈക്കിളുകളിലും സഞ്ചരിക്കുന്ന വർക്കുകൾ ഹെൽമറ്റ് നിർബന്ധിതമാക്കണം. നഗരങ്ങളിൽ ചില റോഡുകൾ പീപ്പിൾവാഹനങ്ങൾക്കും കാൽനടക്കാർക്കും മാത്രമായി റിസർവ് ചെയ്യണം. അവയിൽ മറ്റു വാഹനങ്ങൾ കടക്കാൻ അനുവദിച്ചുകൂടാ. റോഡുകളിൽ ഏതു ഓരത്തുകൂടെ നടക്കണമെന്നും ഏതു ഇടങ്ങളിൽവേണം റോഡുകൾ മുറിച്ചുകടക്കാതെന്നും കട്ടികളെ (മുതീർന്നവരേയും) പഠിപ്പിക്കണം. ഈ ശിക്ഷണം പ്രാഥമികതലത്തിൽ ആരംഭിക്കണം.

സർവ്വോപരി ട്രാഫിക് പോലീസ്കാർ നിത്യജാഗ്രത പുലർത്തണം. റോഡിൽ ഒരു അപകടമുണ്ടായാൽ പരുക്കേറ്റവരെ ഏതാനും നിമിഷങ്ങൾക്കകം ആസ്പത്രികളിലെത്തിക്കാൻ കാര്യക്ഷമമായ സംവിധാനം ഉണ്ടാക്കണം.

നിലാകാശത്തുനിന്നുള്ള ഇടിവരൾച്ചപോലെ തികച്ചും അപ്രതീക്ഷിതമായാണ് റോഡപകടങ്ങൾ സംഭവിക്കുന്നത്. നിങ്ങൾ കാണുന്നതു ടാറിൽ ഇത്തിരി ചോരമാത്രം. ഇവിടെ തകർന്നുപോയതോ, ഒന്നോ അധികമോ ജീവിതങ്ങൾ, ഒന്നോ അധികമോ കുടുംബങ്ങൾ!

നിരന്തരമായ ബോധവൽക്കരണം മാത്രമേ ഈ വിപത്തിന് അല്പമെങ്കിലും പരിഹാരം ഉണ്ടാക്കുകയുള്ളൂ.

(20 ജൂൺ, 1988)

61. ചേരികൾ

കോഴിക്കോട്ടു പട്ടണത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ ഒരു ചേരിപ്രദേശത്തിനടുത്താണ് ഞാൻ പാർക്കുന്നത്. ദിവസേന, പല തവണ, ഈ ചേരിയുടെ അടുത്തുകൂടി ഞാൻ കടന്നുപോവുന്നുണ്ട്. ഏകിലും, ചേരിയുടെ അകത്തുകടക്കാനോ അതിൽ പാർക്കുന്ന ജനങ്ങളുമായി പരിചയം സ്ഥാപിക്കാനോ ഇന്നോളം എനിക്കു സാധിച്ചിട്ടില്ല.

ചേരിയുടെ ആന്തരസംരചനയെപ്പറ്റി എനിക്കുള്ള അറിവിന് ഞാൻ ഫാദർ മഞ്ചിലിനോട് കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നഗരത്തിലെ ഒരു പ്രശസ്ത വിദ്യാലയത്തിൽ ദീർഘകാലം ഹെഡ് മാസ്റ്റർ ആയിരുന്ന ഈ ജെസ്യൂട്ട് വൈദികൻ പ്രസിദ്ധനായ ഒരു ഏഴുതുകാരനും പ്രഗല്ഭനായ ചിത്രകാരനും സർവ്വോപരി മുറ്റലപ്പുറമായ ഒരു മനുഷ്യസ്നേഹിയുമാണ്. തനിക്ക് സൗകര്യമുള്ളപ്പോഴൊക്കെ അദ്ദേഹം ഈ ചേരി സന്ദർശിക്കുകയും വ്യത്യസ്ത ജീവിതരീതികൾ പുലർത്തുന്ന അവിടത്തെ ജനങ്ങളുമായി ചങ്ങാത്തം പുലർത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. അവിടെ പാർക്കുന്ന കൈനോട്ടക്കാരെയും ചെരുപ്പുകത്തികളെയും ലിഫ്റ്റിന്റേതല്ലാത്ത വില്ലനുകാരെയും അമ്മികൊത്തുകാരെയും എല്ലാം അദ്ദേഹത്തിനറിയാം. അവരുടെ പഴയ ഗ്രാമീണജീവിതപശ്ചാത്തലത്തെപ്പറ്റിയും അദ്ദേഹത്തിനു നല്ല ധാരണയുണ്ട്. വേകോരു ഗതിയുമില്ലാതെ, തലചാർത്താൻ ഒരിടംതേടി, ചേരികളിൽ വന്നെത്തിപ്പെടുന്നവരിൽ ഏറ്റവും പാവപ്പെട്ടവരുടെ ജീവിതപ്രശ്നങ്ങൾക്ക് എളിയ തോതിലെങ്കിലും പരിഹാരം കാണുന്നതിലും, ഒപ്പം സ്നേഹം, സഹായഭൂതി മുതലായ ഉന്നതമൂല്യങ്ങളിലേക്ക് അവരുടെ ശ്രദ്ധയാകർഷിക്കുന്നതിലുമാണ് അദ്ദേഹത്തിനു താല്പര്യം. ഫാദർ മഞ്ചിൽ ഏറെക്കുറെ ഒരു ഏകാന്തപഥികനാണ്; അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ കുറെ ഏറെ ദീനാനുകമ്പകൾ ഉണ്ടാകുന്ന പക്ഷം, ചേരികളിലെ ദാരിദ്ര്യത്തിനിടയിലും ആശ്വാസത്തിന്റേയും സമാധാനത്തിന്റേയും അന്തരീക്ഷം പുലരണമെന്നാണ് ഏകാന്ത വിശ്വാസം.

'ഇന്ത്യ, യഥാർത്ഥത്തിൽ ചേരിവാസികളുടെ ഒരു രാഷ്ട്രമാണ്', നമ്മുടെ നഗരങ്ങളിൽ പാർക്കുന്നവരിൽ പകുതിയോളം പേർ ചേരികളിലെ

ത്യാഗികളിൽ (പാക്കുകൊണ്ടും കർഡ് ബോർഡുകൊണ്ടും മറ്റും വെച്ചുകെട്ടിയ താങ്കിലിക-പാപ്പിടങ്ങളിൽ) ആണ് വസിക്കുന്നത്. തലസ്ഥാനനഗരമായ ദില്ലിയിൽ ഏഴുപതു ശതമാനത്തോളം ജനങ്ങൾ ശരിയായ നിലവാരം പുലർത്താത്ത വീടുകളിൽ പാർക്കുന്നവരാണ്. 1957-ൽ ദില്ലിയിലെ ജനസംഖ്യ ഇരുപതു ലക്ഷമായിരുന്നു. മൂപ്പതു വർഷം കഴിഞ്ഞ് 1987-ൽ ജനസംഖ്യ ഇതിന്റെ നാലിരട്ടിയായി—എൺപതു ലക്ഷം. ആണ്ടുതോറും പുതുതായി അറുപതിനായിരം പാർപ്പിടങ്ങൾ ദില്ലിയിൽ ഉണ്ടാവേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അവ ഉണ്ടാവുന്നില്ല; ഉണ്ടാവുന്ന പാർപ്പിടങ്ങളിൽ മിനിമം ജീവിതസൗകര്യങ്ങൾ പോലും നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്നില്ല. ഓരോന്നിലും രണ്ടായിരം വീടുകൾ വീതമുള്ള പന്ത്രണ്ടു ബ്ലോക്കുകൾ, ആകെ 24,000 വീടുകൾ അടങ്ങിയ ജഹാംഗീർപുരി കോളനിയിൽ മലിനജലം നീക്കുന്നതിന് ഒരൊറ്റ ഗട്ടർപോലുമില്ലത്രേ. പൊതുജനങ്ങൾക്കുള്ള കളുസിൽ വെള്ളമില്ലെന്നു പറയേണ്ടതില്ല. എല്ലാ നഗരങ്ങളിലും സ്ഥിതി ഇതുതന്നെയാണല്ലോ. ദില്ലിയിലെ നിവാസികളിൽ മൂപ്പത്തിരണ്ടു ശതമാനമാണത്രേ ശരിയായ ചേരിവാസികൾ ബോംബെ നിവാസികളിൽ മൂപ്പത്തൊട്ടു ശതമാനവും പാർക്കുന്നത് ചേരികളിലാണ്; കല്ലുത്തയിൽ ചേരിവാസികളുടെ ശതമാനം നാല്പത്തിരണ്ടാണെന്നു കണക്കാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇന്ത്യയിൽ ആകെ മൂപ്പതു കോടി ജനങ്ങൾ ചേരികളിൽ പാർക്കുന്നു എന്ന കണക്ക് ശരിയാകാൻ വഴിയുണ്ട്. ചേരിവാസികളുടെ സംഖ്യ ഇതിൽ എത്രയോ അധികമായിരിക്കണം. ആണ്ടുതോറും ഇവരുടെ എണ്ണം കൂട്ടുപലിശക്കണക്കിന് പെരുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയുമാണ്.

ക്ഷേണം, വസ്ത്രം എന്നിവ കഴിഞ്ഞാൽ മനുഷ്യന്റെ ഏറ്റവും വലിയ ആവശ്യമത്രേ പാർപ്പിടം. ഇന്ത്യയിൽ നഗരങ്ങളിൽ തൊണ്ണൂറോഴുലക്ഷം വീടുകളും ഗ്രാമങ്ങളിൽ മൂന്നുകോടി പന്ത്രണ്ടുലക്ഷം വീടുകളും (ആകെ നാലുകോടി ഒമ്പതു ലക്ഷം വീടുകൾ) ഉണ്ടായാൽ, ഇപ്പോൾ ഭവനരഹിതരായവർക്ക് പാർപ്പിടസൗകര്യം ലഭ്യമാക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് സർക്കാർ കണക്കാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ബീഹാറിൽത്തന്നെ നാല്പത്തൊമ്പതുലക്ഷത്തിയെഴുപതിനായിരം വീടുകൾ ഉടനെ ഉണ്ടാവണമത്രേ.

എങ്ങനെ ഉണ്ടാവാനാണ്?

മിനിമം സൗകര്യങ്ങളുള്ള ബഹുനിലക്കെട്ടിടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി, അവയിലേക്കു ചേരിവാസികളെ മാറിപ്പാർപ്പിക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ നടക്കാതിരുന്നില്ല. അവയൊക്കെ, പക്ഷേ, പരാജയപ്പെടുകയാണുണ്ടായത്. തങ്ങൾക്കു ജോലി സാധ്യതയുള്ള നഗരകേന്ദ്രങ്ങളിൽനിന്നും അകന്ന സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ബഹുനിലക്കെട്ടിടങ്ങളിലേക്ക് മാറിപ്പാർക്കാൻ അധികം ചേരിവാസികളും തയ്യാറായില്ല. ബഹുനിലക്കെട്ടിടങ്ങളിൽ തങ്ങൾക്കു കിട്ടിയ ഫ്ലാറ്റുകൾ ഇടത്തരക്കാർക്ക് വാടകയ്ക്കു കൊടുത്തു അവർ ചേരികളിലേക്കുതന്നെ മടങ്ങിപ്പോയി. പല നഗരങ്ങളിലും ഇതേ പ്രക്രിയ ഒരേ രൂപത്തിൽ സംഭവിച്ചു.

ചേരിവാസികൾക്ക്, അവർ കൈയേറിപ്പാർക്കുന്ന പുറമ്പോക്കസ്ഥലങ്ങളിൽ അവകാശവും ഒപ്പം കുറേക്കൂടി മെച്ചപ്പെട്ട വീടുകൾ നിർമ്മിക്കുവാനുള്ള സഹായവും നൽകുക എന്നതാണ് ഇപ്പോൾ സർക്കാർ അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ള സഹായവ്യവസ്ഥ. കൈയേറ്റക്കാർ സർക്കാർ ഭൂമികളിൽനിന്ന് ഒഴിപ്പിക്കുന്നത് ഈയിടെ അപൂർവമാണ്. മറിച്ച്, കൈയേറ്റഭൂമികളിലേക്ക് റോഡുകൾ നിർമ്മിക്കാനും കൈയേറ്റഭൂമികളിൽത്തന്നെ വെള്ളം വെളിച്ചം മുതലായവ എത്തിച്ചുകൊടുക്കാനും, ഗ്രഹനിർമ്മാണാവശ്യത്തിന് കൈയേറ്റക്കാർക്ക് കടംകൊടുക്കാനുമാണ് സർക്കാർ താല്പര്യം കാണിക്കുന്നത്.

നഗരപ്രദേശങ്ങളിൽ പാർപ്പിടസൗകര്യം വികസിപ്പിക്കുന്നതിനായി 'ഹൗസിങ്ങ് ആൻഡ് അർബൻ ഡവലപ്പ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷൻ' (ഹഡ്കോ) എന്ന സ്ഥാപനം ഇന്ത്യ ഗവണ്മെന്റ് നിലവിൽ വരുത്തിയത് പതിനേഴു വർഷം മുമ്പാണ്. സ്ഥലവികസനം, സേവനപ്രദാനം, സഹായധനവിതര

ണം എന്നീ മൂന്നു മേഖലകളിലെ ഏകോപിതപ്രവർത്തനത്തിലാണ് ഇപ്പോൾ ഹഡ്കോ മുഖ്യമായും ശ്രദ്ധചെലുത്തുന്നത്. ജോലിയോ, സാമ്പത്തികമായി കുറച്ചുകിലും ഭദ്രതയോ ഉള്ളവർക്ക് ഹഡ്കോവിന്റെ പ്രവർത്തനം പ്രയോജനപ്പെടും.

നിത്യനയെന്നോണം ഗ്രാമങ്ങളിൽനിന്ന് നഗരങ്ങളിലെത്തിപ്പെടുന്ന പാവങ്ങൾക്കോ? ഒന്നുമില്ലാതെ നഗരങ്ങളിലെത്തുന്നു. ഇവർ ആദ്യംകണ്ട സ്ഥലങ്ങളിൽ—റെയിൽവേസ്റ്റേഷൻ പരിസരങ്ങളിലോ ഒഴിഞ്ഞ മൂലകളിലോ പീടികത്തിണ്ണകളിലോ, പറ്റിയ എല്ലാ ഇടങ്ങളിലും—താവളമടിക്കുന്നു. പോലീസുകാരുടെയും മറ്റും ഉപദ്രവം കരഭിവസം സഹിക്കുമ്പോഴേക്ക്, ഏതാണ്ട് സമാനവിഭവരായ ആളുകൾക്കിടയിൽ ഏതാനും പതുരശ്രുഅടിസ്ഥലത്തു് ഇവർ ആധിപത്യം സ്ഥാപിക്കുന്നു. കൈയിൽ കിട്ടിയ സാധനങ്ങൾ—പീത്തപ്പലക, തകരപ്പലക, കാർഡ്ബോർഡ്, ചാക്ക്, കടലാസ്സ്—ഉപയോഗിച്ച് ഒരു പാർപ്പിടം തയ്യാറാക്കലാണ് അടുത്ത കൃത്യം. ക്രമേണ നഗരസഭയുടെ വെള്ളവും വെളിച്ചവും തങ്ങൾക്കും ലഭ്യമാവുമെന്ന് ഇവർക്ക് ഉറപ്പുണ്ട്. കാരണം, ഏതാനും മാസങ്ങളോ വർഷങ്ങളോ കഴിഞ്ഞാലേകിലും തിരഞ്ഞെടുപ്പു നടക്കുമല്ലോ. അന്ന് തങ്ങളുടെ വോട്ടിന് വില കിട്ടുമെന്ന് ഇന്ത്യയിലെ എത്ര ദരിദ്രനായ പൗരനും ഇന്ന് അറിയാം.

ജനങ്ങളുടെ താൽക്കാലികാവശ്യങ്ങൾ അങ്ങനെ നിറവേററപ്പെടുന്നു. പക്ഷേ, നഗരസമൂഹം അന്വേ പരാജയപ്പെടുന്നു. ക്രമേണ നഗരം മുഴുവനും വിശാലമായ ഒരു ചേരിപ്രദേശമായി മാറുകയും ചെയ്യുന്നു.

കെട്ടിടനിർമ്മാണത്തിനുള്ള സാമഗ്രികൾ, പ്രത്യേകിച്ചു മരം, ആണ്ടോടാണ്ട് ദുർലഭങ്ങളായിത്തീരുന്നു; അവയ്ക്ക് വില ഏറിവരുന്നു. ഗൃഹനിർമ്മാണച്ചെലവ് കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗങ്ങൾ എത്രയോ വർഷങ്ങളായി നമ്മുടെ ഇടയിൽ നിരന്തര ചർച്ചാവിഷയങ്ങളാണ്. ജനലിനു പകരം ജാലി, ചുവരിൽത്തന്നെ അലമാരകൾ, കമ്മായം തേയ്ക്കാത്ത ഇഷ്ടികച്ചുവർ—ചെലവു പുരക്കുന്നതിനുള്ള പല സമ്പ്രദായങ്ങൾക്കും ഇന്ന് ഗൃഹനിർമ്മാതാക്കൾക്കിടയിൽ സാർവത്രികമായ അംഗീകാരം കൈവന്നിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും, ഇതൊക്കെ ദരിദ്രർക്കുള്ളതാണെന്ന ധാരണ ഇന്നും നിലനില്ക്കുന്നു. പണക്കാർ വീടുകൾ നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ ആലോചിക്കുന്നത് ചെലവ് എങ്ങനെ കുറയ്ക്കാമെന്നല്ല; അയൽപക്കക്കാർക്കാരം മേന്മ നേടുമാറ് ചെലവ് എങ്ങനെ അധികമാക്കുമെന്നാണ്.

ഇന്ത്യയിലെ ഗ്രാമങ്ങളിൽ എൺപതു ശതമാനവും നഗരങ്ങളിൽ മുപ്പതു ശതമാനവും വീടുകളിലെ ചുവരുകൾ പച്ചമണ്ണുകൊണ്ട് ഉണ്ടാക്കിയവയാണ്ത്രേ. നന്നവൃതട്ടാതിരുന്നാൽ മണ്ണുകൊണ്ടുള്ള ഭിത്തി ഒരു കേടുംകൂടാതെ എത്ര വർഷം വേണമെങ്കിലും നിലനില്ക്കും. എങ്കിലും, കെട്ടിടനിർമ്മാണത്തിൽ മണ്ണ് ഇന്നും ദരിദ്രന്റെ മാത്രം വിഭവമാണ്. പണക്കാർക്ക് ഭിത്തികെട്ടാൻ ചെങ്കല്ലോ ചുട്ട ഇഷ്ടികയോ കരിങ്കല്ലോ മാർബിളോ ഒക്കെത്തന്നെ വേണം. കട്ടിളകൾക്കും മറ്റും മരത്തിനു പകരം ഇരുമ്പും അലൂമിനിയവും ഉപയോഗത്തിൽ ധാരാളമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, ഇവയ്ക്കും ചെലവ് കൂടുതലാണ്; അതിനാൽ പണക്കാർക്കേ ഇവ പാറൂ.

ഗൃഹനിർമ്മാണവസ്തുക്കളുടെ വില കുറയ്ക്കാൻ ചില സൗജന്യങ്ങൾ 1988-89-ൽ ഇന്ത്യാഗവണ്മെന്റ് പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. സിമിന്റിന്റെയും പൂർവനിർമ്മിത ഗൃഹോപകരണങ്ങളുടെയും എക്സൈസ് നികുതിയിൽ കുറവു വരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഹരിജനങ്ങൾക്കും ആദിവാസികൾക്കും ഗൃഹനിർമ്മാണസഹായം നൽകുന്നതിനായി നൂറുകോടി രൂപ നീക്കിവെച്ചിരിക്കുന്നു. ഗൃഹനിർമ്മാണത്തിന് ബാങ്കുകളുടെ വായ്പ വ്യവസ്ഥകൾ ഉദാരമാക്കാൻ ആലോചനയുണ്ടത്രേ. ഇതിനകം മുപ്പതു ലക്ഷത്തോളം വീടുകൾ നിർമ്മിക്കാൻ സഹായം നൽകിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള 'ഹഡ്കോ'യ്ക്കുമുണ്ട്, ദരിദ്രർക്ക് ഭവനനിർമ്മാണ സഹായം നൽകാൻ ചില പുതിയ പദ്ധതികൾ.

അതൊക്കെയായാലും തല ചായ്ക്കാനൊരിടമെന്നത്, ഇന്ത്യക്കാരിൽ വളരെ വലിയ ഒരു വിഭാഗത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം; ഇനിയുമെത്രയോ കാലത്തേക്ക് ഒരു വിഭൂതസ്വപ്നമായി അവശേഷിക്കുകയേ ഉള്ളൂ.

(18 സെപ്റ്റംബർ, 1988)

62. കുപ്പികളുടെ രാഷ്ട്രീയം

വ്യവസായങ്ങൾ നമുക്ക് ഒട്ടധികം ഉപഭോഗവസ്തുക്കൾ ഉണ്ടാക്കിത്തരുന്നുണ്ട്. അതോടൊപ്പം ഓരോ വ്യവസായവും വളരെയേറെ കുപ്പി (മോലിന്യം) പുറംതള്ളുന്നുമുണ്ട്.

ഉപഭോഗവസ്തുക്കൾ വിപണിയിൽ വിറ്റഴിയുന്നു. കുപ്പിയോ? കുപ്പി ആർക്കും വേണം. എന്നുവെച്ചിട്ട് അത് ഒരിടത്തു വെറുതെ കൂട്ടിയിടാനും വയ്യ.

കാരണം, കുപ്പി ആപല്ക്കരമാണ്. അത് ജീവികളുടെ ആരോഗ്യത്തെ ബാധിക്കുന്നു. സസ്യസമ്പത്തു് നശിപ്പിക്കുന്നു. കുപ്പി കൂടുതലുള്ള സ്ഥലത്തു ജീവിക്കുക അസാധ്യമായിത്തീരുന്നു. ഒരു തലമുറയെ അല്ല, പല തലമുറകളെ ദ്രോഹിക്കാനുള്ള കഴിവു രാസവ്യവസായങ്ങൾ പുറന്തള്ളുന്ന കുപ്പിയ്ക്ക് ഉണ്ട്. അങ്ങനെയേ പ്രക്രിയ നടക്കുന്ന വ്യവസായങ്ങൾ വിസർജിക്കുന്ന കുപ്പിയാകട്ടെ അണുബോംബുകളെപ്പോലെതന്നെ മാർകശക്തിയുള്ളതാണ്.

കുപ്പി മണ്ണിൽ കഴിച്ചുപുടിയാലോ? ചിലതരം കുപ്പികൾ അങ്ങനെ ചെയ്യും. പക്ഷേ, രാസവ്യവസായങ്ങളിലെയും അണുവൈദ്യുതി കേന്ദ്രങ്ങളിലെയും മറ്റും കുപ്പി മണ്ണിൽ കഴിച്ചിട്ട് കൂടാ. കാരണം, മണ്ണിൽനിന്നു് അതു ഭ്രൂർജ്ജലത്തിലേക്കു കടക്കും. ഭ്രൂർജ്ജലത്തിൽനിന്നു കൃഷിയിടങ്ങളിലേക്കു് അവിടെ നിന്നു ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കളിലേക്കു്; അവയിൽനിന്നു മനുഷ്യ-ജന്തു ശരീരങ്ങളിലേക്കും. ഇതു വലിയ വിപത്താണ്. ഭാവിയിലെ തലമുറകളെയാണ് ഇതു കൂടുതലും ബാധിക്കുക.

കുപ്പി വലിയ വീപ്പുകളിലടച്ചു കടലിൽത്തള്ളിയാലോ? കുറച്ചാണെങ്കിൽ സാരമില്ല എന്നുവയ്ക്കാം. പക്ഷേ, സമുദ്രം പരിമിതമാണ്; കുപ്പിയ്ക്കു പരിമിതിയില്ല. ഭൂമിയിൽ ആകെ ഒരു സമുദ്രമേ ഉള്ളൂ. അതിന്റെ പല ഭാഗങ്ങളും ഇപ്പോൾ കുപ്പി നിറഞ്ഞു് ആധാസയോഗ്യമല്ലാതായിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അവിടവിടെ ചത്തുപൊയ്ക്കുന്ന കടൽജീവികളുടെ കൂട്ടങ്ങൾ ഈ വസ്തുത സംശയാതീതമാംവിധം വിളംബരംചെയ്യുന്നു.

കുപ്പി ഭൂമിയ്ക്കു പരക്കുന്നതുകൊണ്ടുള്ള വിപത്തു് ആണ്ടതോറും മാസംതോറും ഏറിയേറിവരികയാണ്. ഈ പ്രശ്നത്തെപ്പറ്റി പഠിക്കാനും പരിഹാരങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കാനും ഐക്യരാഷ്ട്രസംഘടന ഒരു ഉപസമിതിയെ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. 'ഐക്യരാഷ്ട്ര പരിസ്ഥിതി പരിപാടി' (യുണൈറ്റഡ് നേഷൻസ് എൻവിയറൺമെൻറൽ പ്രോഗ്രാം—യു.എൻ.ഇ പി.) എന്നാണ് ഈ ഉപസമിതിയുടെ പേരു്. ആഫ്രിക്കയിൽ 'കെനിയ' എന്ന രാജ്യത്തിലെ നൈറോബി നഗരമാണ് ഈ സമിതിയുടെ ആസ്ഥാനം. ഒരു രാജ്യത്തു നിന്നു മറ്റൊരു രാജ്യത്തേക്കു കുപ്പി കടത്തിക്കൊണ്ടു പോകുമ്പോൾ അനുഷ്ഠിക്കേണ്ട നിയമങ്ങൾ ഈ സമിതിയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ഒരുക്കട്ടെ. അന്താരാഷ്ട്രീയ നിയമജ്ഞൻ എഴുതിയുണ്ടാക്കുകയാണ് ഇപ്പോൾ. ആദ്യ മാസത്തിനകം ഈ നിയമങ്ങളുടെ കരടുരേഖ തയ്യാറാകുമത്രെ.

1988 ജൂൺ മൂന്നാം വാരത്തിൽ കുപ്പി പെട്ടെന്നു ലോകത്തിലെ പ്രമുഖ ദീനപത്രങ്ങളുടെ തലക്കെട്ടുകളിൽ കയറിപ്പറുകയുണ്ടായി. രാഷ്ട്രങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള